

Sygnatura akt: XVII Ka 703/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 września 2015 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu, w Wydziale XVII Karnym - Odwoławczym

w składzie: Przewodniczący: SSO Justyna Andrzejczak

Sędziowie: SSO Tadeusz Jaworski

SWSO Wojciech Wierzbicki /spr./

Protokolant st. prot. sąd. Agnieszka Popławska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej del. do w Prokuratury Okręgowej w Poznaniu Karola Talagi

po rozpoznaniu w dniu 9 września 2015r.

sprawy **T. B., M. W. i K. W.** oskarżonych z art. 279 § 1 k.k.

na skutek apelacji wniesionych przez obrońców oskarżonych oraz co do oskarżonego **M. N.** na podstawie art. 435 k.p.k. – z urzędu

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 2 kwietnia 2015 roku w sprawie o sygn. akt III K 130/14

I. Zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. w odniesieniu do oskarżonego M. W. , przy przyjęciu za podstawę orzekania na podstawie art. 4 § 1 k.k. przepisów obowiązujących do 30.06.2015 r. :

a) w punkcie I części rozstrzygającej – z ciągu przestępstw z art. 279 § 1 k.k. eliminuje czyn opisany w punkcie 1. popełniony w nocy z 4 na 5 września 2013 roku, przyjmując, że ciąg przestępstw przypisanych w punkcie I miał miejsce pomiędzy 1/2 października 2013 roku a 6/7 listopada 2013 roku, i w związku z tym wymiar kary pozbawienia wolności obniża do 1 (jednego) roku i 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności a wymiar kary grzywny obniża do 70 (siedemdziesięciu) stawek dziennych po 20 (dwadzieścia) zł,

b) w ramach czynu opisanego w punkcie 1. oskarżonego M. W. uznaje za winnego tego, że w nocy z 4 na 5 września 2013 roku w S. na os. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z P. B., T. B. i M. N. dokonał zaboru w celu krótkotrwałego użycia cudzego pojazdu mechanicznego – samochodu marki F. (...) nr rej. (...) o wartości 2. 000 zł stanowiącego własność K. C. po uprzednim pokonaniu zabezpieczenia tego pojazdu przed jego użyciem przez osobę nieupoważnioną, tj. popełnienia przestępstwa z art. 289 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 289 § 2 k.k. i art. 289 § 4 k.k. wymierza oskarżonemu karę 7 (siedmiu) miesięcy pozbawienia wolności i grzywnę w wymiarze 20 (dwudziestu) stawek dziennych po 20 (dwadzieścia) zł,

c) w punkcie III uchyla orzeczenie o karze łącznej pozbawienia wolności i grzywny i na podstawie art. 91 § 2 k.k. i art. 86 § 1 k.k. łączy orzeczone wobec oskarżonego M. W. w punkcie II zaskarżonego wyroku oraz w punktach I.1.a) i b) kary pozbawienia wolności i grzywny i wymierza oskarżonemu karę łączną 1 (jednego) roku i 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz 80 (osiemdziesięciu) stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 20 (dwadzieścia) zł,

d) w punkcie XIII ustala, iż warunkowe zawieszenie wykonania kary na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. oraz art. 70 § 2 k.k. dotyczy kary łącznej pozbawienia wolności orzeczonej w punkcie I.1.c) niniejszego wyroku,

1. w odniesieniu do oskarżonego T. B.:

a) w punkcie XI uznaje oskarżonego za winnego tego, że w nocy z 4 na 5 września 2013 roku w S. na os. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z P. B., M. W. i M. N. dokonał zaboru w celu krótkotrwałego użycia cudzego pojazdu mechanicznego – samochodu marki F. (...) nr rej. (...) o wartości 2. 000 zł stanowiącego własność K. C. po uprzednim pokonaniu zabezpieczenia tego pojazdu przed jego użyciem przez osobę nieupoważnioną, tj. popełnienia przestępstwa z art. 289 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 289 § 2 k.k. i art. 289 § 4 k.k. wymierza oskarżonemu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności i grzywnę w wymiarze 10 (dziesięciu) stawek dziennych po 20 (dwadzieścia) zł,

b) w punkcie XIII na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. oraz art. 70 § 1 k.k. wykonanie kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesza na okres 2 (dwóch) lat próby,

1. z urzędu – na podstawie art. 435 k.p.k. – w odniesieniu do oskarżonego M. N.:

a) w punkcie XII uznaje oskarżonego za winnego tego, że w nocy z 4 na 5 września 2013 roku w S. na os. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z P. B., M. W. i T. B. dokonał zaboru w celu krótkotrwałego użycia cudzego pojazdu mechanicznego – samochodu marki F. (...) nr rej. (...) o wartości 2. 000 zł stanowiącego własność K. C. po uprzednim pokonaniu zabezpieczenia tego pojazdu przed jego użyciem przez osobę nieupoważnioną, tj. popełnienia przestępstwa z art. 289 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 289 § 2 k.k. i art. 289 § 4 k.k. wymierza oskarżonemu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności i grzywnę w wymiarze 10 (dziesięciu) stawek dziennych po 20 (dwadzieścia) zł,

b) w punkcie XIII na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. oraz art. 70 § 2 k.k. wykonanie kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesza na okres 2 (dwóch) lat próby,

1. w odniesieniu do oskarżonej K. W. przyjmuje za podstawę orzeczenia przepisy obowiązujące od 1.07.2015 r.,

I. w pozostałym zakresie utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. Agnieszki Chwiałkowskiej kwotę 516, 60 zł tytułem kosztów nieopłaconej obrony udzielonej oskarżonej K. W. z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

III. zasądza od oskarżonych M. W., T. B. i K. W. na rzecz Skarbu Państwa zwrot kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze w częściach po 1/3, z wyjątkiem obciążających wyłącznie oskarżoną K. W. kosztów obrońcy z urzędu, od których oskarżoną zwalnia, i wymierza im opłaty:

- oskarżonemu M. W. – 620 zł za obie instancje,

- oskarżonemu T. B. – 220 zł za obie instancje,

- oskarżonej K. W. – 260 zł za drugą instancję.

Wojciech Wierzbicki Justyna Andrzejczak Tadeusz Jaworski

Sygn. akt XVII Ka 703/15

UZASADNIENIE

(w zakresie dotyczącym oskarżonego T. B.)

Wyrokiem z dnia 2 kwietnia 2015 r. sygn. akt III K 130/14 Sąd Rejonowy Poznań - Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu uznał m.in. oskarżonego – T. B. za winnego tego, że w nocy z 4 na 5 września 2013 r. w S. na os. (...), działając wspólnie

i w porozumieniu z P. B., M. W. i M. N., dokonał włamania a następnie zaboru w celu przywłaszczenia samochodu marki F. (...), nr rej. (...) o wartości 2.000 zł na szkodę K. C., tj. popełnienia przestępstwa z art. 279 § 1 k.k. i za to skazał go na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania ww. kary na okres 3 lat próby oraz 20 stawek dziennych grzywny po 20 złotych.

Od powyższego wyroku apelację wniósł m.in. obrońca oskarżonego T. B., zarzucając: obrazę prawa procesowego – art. 7 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej i błędnej oceny dowodów z wyjaśnień oskarżonego złożonych na rozprawie oraz z wyjaśnień M. W. i P. B., co do tego, że T. B. przystąpił do porozumienia pozostałych oskarżonych i miał zamiar popełnienia kradzieży z włamaniem samochodu F. (...), jak również art. 424 § 1 k.p.k. poprzez łączne przytoczenie dowodów i brak wskazania dowodów świadczących o przestępczym zamiarze T. B., a nadto obrazę prawa materialnego – art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. poprzez przyjęcie, że T. B. działał wspólnie i w porozumieniu z pozostałymi oskarżonymi, oraz art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 9 § 1 k.k. przez przyjęcie współsprawstwa w tym przestępstwie pomimo działania T. B. co najwyżej w zamiarze ewentualnym.

Na tej podstawie autor powyższej apelacji wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez uniewinnienie T. B., ewentualnie o uchylenie tegoż wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego T. B. okazała się potrzebna.

Na wstępie należy stwierdzić, że Sąd pierwszej instancji prawidłowo i wnikliwie przeprowadził postępowanie dowodowe. Uzyskany w ten sposób, nie wymagający dalszego uzupełnienia, materiał dowodowy Sąd rzetelnie, wszechstronnie i obiektywnie rozważył, wyciągając co do zasady trafne, zgodne ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego, logiczne wnioski. Stan faktyczny sprawy, a w szczególności przebieg wydarzeń z nocy 4/5 września 2013 r., kiedy to doszło do zaboru F. (...) zaparkowanego w S. przy os. (...), pozostawał bezsporny. Apelacja wniesiona przez obrońcę oskarżonego T. B. kwestionowała natomiast ocenę, iż sprawcy działali w celu przywłaszczenia pojazdu a oskarżony przystąpił do porozumienia pozostałych sprawców ukierunkowanego jakoby na kradzież samochodu, i że również T. B. miałby przyświecać zamiar kradzieży (po uprzednim włamaniu) tegoż pojazdu. W konsekwencji autor apelacji kwestionował ocenę prawną, jakoby oskarżony T. B. wspólnie i w porozumieniu z pozostałymi sprawcami dokonał kradzieży z włamaniem do F. (...) działając na szkodę K. C.. Wywody apelacji w tym zakresie zasługiwały na uwzględnienie. Natomiast zupełnie nietrafny okazał się wniosek apelacji o uniewinnienie oskarżonego T. B.. Faktycznie bowiem nie było wątpliwości co do tego, że sprawcy zaboru w nocy z 4 na 5 września 2013 r. działali nie tyle w celu przywłaszczenia samochodu F. (...), lecz w celu wykorzystania go do powrotu do swych domów po nocnej zabawie. Jedynie zamiar P. B. szedł dalej, co jednak ujawniło się nieco później i w czasie dokonywania zaboru pozostawało poza sferą świadomości pozostałych mężczyzn. To, że sprawcy chcieli dokonać zaboru pojazdu w celu pojechania nim do domów wynikało wprost ze zgodnych między sobą w tej mierze wyjaśnień M. W., T. B. i P. B.. M. W. wyjaśnił: „wraz z P. B. wpadliśmy na pomysł, że ukradniemy sobie F. (...) koloru czerwonego w czarne motylki, bo wracaliśmy z imprezy i nie mieliśmy czym wracać do domu” (k. 79). Podobnie wyjaśniał P. B.: „M. wpadł na pomysł, żeby zabrać Malucha, bo nie mieliśmy czym wracać” (k. 93). Natomiast T. B. wyjaśniał: „wówczas W. lub B. powiedzieli, że ukradniemy tego Malucha i pojedziemy nim do domu” (k. 273). A zatem włamując się do F. (...) sprawcy chcieli tylko krótkotrwale użyć ten samochód (jedynie u P. B. ów zamiar uległ przekształceniu, gdyż po użyciu samochodu do powyższego, pierwotnego celu – zachował go, wykorzystując kilkakrotnie w późniejszym czasie już tylko na własną rękę, aż do chwili niezamierzonej utraty pojazdu). Tyle tylko, że wskutek ustalenia, że doszło - po uprzednim pokonaniu zabezpieczeń pojazdu przed jego użyciem przez osoby nieupoważnione – do zaboru samochodu F. (...) nie w celu przywłaszczenia, lecz w celu krótkotrwałego użycia - wszystkie dalsze wywody apelacji obrońcy oskarżonego T. B. (podobnie jak i wniosek apelacji o uniewinnienie) straciły na aktualności. Współudział T. B. w przestępstwie z art. 289 § 2 k.k. był wręcz „podręcznikowy”. Wszyscy czterej mężczyźni wracali z nocnej zabawy. M. W. zaproponował, że zamiast wracać pieszo – mogą wykorzystać cudzy samochód, który on sobie uprzednio upatrzył. Każdy z mężczyzn, w tym także oskarżony T. B., wiedział zatem jaki będzie dalszy przebieg wydarzeń. Postawa poszczególnych sprawców świadczyła dobitnie o tym, że taki stan

rzeczy akceptują. M. W. wraz z P. B. pokonali zabezpieczenie F. (...) i uruchomili samochód. Jest oczywiste, że działali w tym kierunku ci spośród sprawców, którzy potrafili włamać się do samochodu i uruchomić go. Kiedy jednak to się udało – wszyscy czterej wsiedli do auta i po kolei zostali rozwieszani do swoich miejsc zamieszkania. W ten sposób również oskarżony T. B. wziął udział w przestępstwie polegającym na zaborze pojazdu w celu jego krótkotrwałego użycia. W jego obecności koledzy włamywali się do cudzego pojazdu i to również na jego rzecz. On zaś spokojnie czekał, po to by następnie skorzystać z zabranego samochodu i udać się nim do domu. W sposób dorozumiany, jednak oczywisty, wykazał zatem zamiar współsprawstwa w przestępstwie z art. 289 § 2 k.k. Zarówno świadomość oskarżonego T. B. współuczestniczenia w przestępstwie, jak i umyślność jego działania, nie budziły najmniejszych wątpliwości. Zgodnie zaś z teorią współsprawstwa – oskarżony nie musiał osobiście wykonywać czynności realizujących znamiona strony przedmiotowej czynu. Wystarczy, że obejmował swoim zamiarem wspólną realizację konkretnego czynu zabronionego. A oczekując aż dwaj koledzy otworzą i uruchomią cudzy pojazd i następnie wchodząc do niego oraz jadąc (zgodnie z uprzednio wyrażonym i głośno wyartykułowanym przez współsprawców zamiarem) w rejon swego miejsca zamieszkania w P. – T. B. wykazał, że ów czyn traktował jako własne przedsięwzięcie (na którym w sposób konkretny skorzystał). W myśl art. 289 § 2 k.k. podlega karze, kto zabiera w celu krótkotrwałego użycia cudzy pojazd mechaniczny, przy czym sprawca pokonuje zabezpieczenie pojazdu przed jego użyciem przez osobę nieupoważnioną, pojazd stanowi mienie znacznej wartości albo sprawca następnie porzuca pojazd w stanie uszkodzonym lub w takich okolicznościach, że zachodzi niebezpieczeństwo utraty lub uszkodzenia pojazdu albo jego części lub zawartości. Sprawstwo i wina oskarżonego T. B. w zakresie przestępstwa z art. 289 § 2 k.k. były zatem oczywiste. Dlatego Sąd Okręgowy w Poznaniu zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że oskarżonego T. B. uznał za winnego tego, że w nocy z 4 na 5 września 2013 r. w S. na os. (...), działając wspólnie i w porozumieniu z P. B., M. W. i M. N., dokonał zaboru w celu krótkotrwałego użycia cudzego pojazdu mechanicznego - samochodu marki F. (...), nr rej. (...) o wartości 2.000 zł stanowiącego własność K. C., po uprzednim pokonaniu zabezpieczenia tego pojazdu przed jego użyciem przez osobę nieupoważnioną, tj. popełnienia przestępstwa z art. 289 § 2 k.k.

Powyższe implikowało konieczność wymierzenia oskarżonemu T. B. nowej kary. Takiej, która byłaby adekwatna do wszystkich okoliczności przypisanego mu czynu, która stanowiłaby sprawiedliwą odpłatę za przestępstwo, która odniesie skutek zapobiegawczy i wychowawczy względem oskarżonego oraz przyniesie pozytywny efekt w sferze społecznego oddziaływania.

Sąd odwoławczy zważył, że spośród czterech sprawców przestępstwa zaboru F. (...) udział oskarżonego T. B. (jak i skazanego M. N.) był znacznie mniejszy niż pozostałych. Ani nie był on inicjatorem czynu, ani nie realizował czynności ukierunkowanych na otwarcie i uruchomienie samochodu. Nie brał też udziału w żadnym innym przestępstwie i nie był wcześniej karany. Jednocześnie jednak nie cofnął się przed wspólnym sięgnięciem po cudze mienie, przed dokonaniem czynu, który subiektywnie, dla właściciela, musiał być przykrym doświadczeniem. Wykazał łatwość w zaangażowaniu się w przestępstwo, wskazującą na pewien stopień demoralizacji. Sąd drugiej instancji uznał zatem, że konieczne ale i wystarczające będzie sięgnięcie po karę równą dolnej granicy ustawowego zagrożenia – 6 miesięcy pozbawienia wolności, obostrzoną minimalną grzywną (na podstawie art. 289 § 4 k.k.) 10 stawek dziennych, przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 20 złotych (przyjmując w tym zakresie ustalenia i oceny przyjęte przez Sąd pierwszej instancji). Uznając, że względem oskarżonego T. B. można zasadnie wysnuć pozytywną prognozę kryminologiczną – wykonanie kary pozbawienia wolności Sąd warunkowo zawiesił na minimalny okres 2 lat próby. Co istotne – za podstawę wyroku na zasadzie art. 4 § 1 k.k. Sąd Okręgowy w Poznaniu przyjął ustawę obowiązującą w czasie orzekania w drugiej instancji, tj. Kodeks karny w brzmieniu obowiązującym od 1 lipca 2015 r. Ustawa obowiązująca poprzednio nie była bowiem względniejsza dla sprawcy. W szczególności zaś ustawa nowa umożliwiała określenie względem oskarżonego T. B. krótszego okresu próby.

W pozostałym zakresie Sąd Okręgowy w Poznaniu utrzymał w mocy (w odniesieniu do T. B.) zaskarżony wyrok.

Zgodnie z art. 636 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 633 k.p.k. oraz art. 2 ust. 1 pkt 2 i art. 3 ust. 1 w zw. z art. 10 pkt 1 Ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (tj. Dz. U. z 1983 r., Nr 49 poz. 223 z późn. zm.) Sąd Okręgowy

zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa zwrot kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze w 1/3 części i wymierzył mu (jedną – gdyż karę złagodzone) opłatę za obie instancje w kwocie 220 złotych.

Wojciech Wierzbicki Justyna Andrzejczak Tadeusz Jaworski